

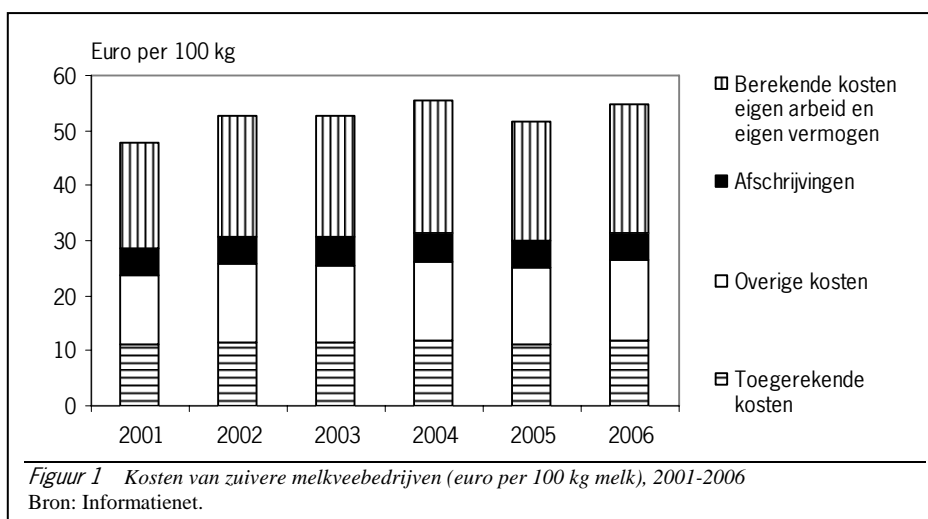
KOSTPRIJS MELK: SPREIDING GROOT

Pieter Willem Blokland

De kostprijs van melk verschilt sterk tussen de grotere en de kleinere melkveebedrijven. Zo behalen grotere melkveebedrijven over het algemeen een lagere kostprijs dan kleinere bedrijven. Maar ook binnen de groep grote melkveebedrijven is de spreiding groot. Dit artikel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de kosten per 100 kg melk op zuivere melkveebedrijven tussen 2001 en 2006 en gaat vervolgens in op de kostprijs van 2006.

Kosten 2001-2006

In 2006 komen de betaalde en berekende kosten voor zuivere melkveebedrijven samen gemiddeld uit op ruim 54 euro per 100 kg melk. Ten opzichte van 2005 zijn de kosten met ongeveer 3 euro gestegen (figuur 1). Grootste oorzaak hiervan zijn de toegenomen berekende kosten van rente over eigen vermogen. De toegerekende kosten zijn ten opzichte van 2005 iets gestegen. Dit wordt vooral veroorzaakt door de hogere prijzen van veevoer. De overige kosten stijgen hoofdzakelijk doordat er in 2006 meer rente is betaald over vreemd vermogen. Over de periode 2001 tot en met 2006 vertonen de toegerekende kosten een vrijwel stabiel beeld. De overige kosten fluctueren iets, maar minder sterk dan de berekende kosten over eigen arbeid en eigen vermogen. Binnen de post berekende kosten zorgen vooral de kosten over eigen vermogen voor de meeste fluctuaties. Deze kosten zijn sterk afhankelijk van de jaarlijkse inflatie (voor meer informatie zie *Agri-Monitor* december 2003: *Nieuwe opzet informatienet*). In december van 2007 zijn de actuele ontwikkelingen van de bedrijfsresultaten en inkomens in 2007 gepubliceerd. Voor 2007 is de verwachting dat de kosten voor zuivere melkveebedrijven iets lager uitkomen dan in 2006. Hoewel de kosten voor veevoer in 2007 sterk zijn gestegen, zorgt vooral de waardedaling van het melkquotum voor lagere berekende kosten over eigen vermogen. Door groei in productie vallen de arbeidskosten per 100 kg melk ook iets lager uit.

Kostprijs 2006

De gemiddelde kostprijs voor zuivere melkveebedrijven bedraagt in 2006 bijna 47 euro per 100 kg melk. De kostprijs is berekend op basis van het percentage melkoprangsten exclusief de EU betalingen (zie ook *Agri-Monitor*-artikel 'Kostprijs melk: uitkomsten 2005 en methodewijziging', februari 2007). De kosten voor arbeid en vermogen vormen bijna de helft van de totale kostprijs. De kleinere bedrijven (< 350.000 kg melk) hebben met 57 euro de hoogste kostprijs. De arbeidskosten hebben hierin met 34% een groot aandeel. Deze bedrijven realiseren een negatieve vergoeding voor de ingezette arbeid. De grotere bedrijven (> 650.000 kg melk) behalen wel een positieve arbeidsopbrengst. Op deze bedrijven draagt juist de berekende en betaalde rente over het totale vermogen het meeste bij aan de kosten. Per 100 kg melk is het bedrag echter nog steeds kleiner dan op de kleinere bedrijven.

Tabel 1 Bedrijfsopzet en resultaten van zuivere melkveebedrijven, totaal en naar bedrijfsomvang a), 2006 (v)

	Kleinere bedrijven	Middelgrote bedrijven	Grotere bedrijven	Totaal
<i>Bedrijfsopzet</i>				
Oppervlakte cultuurgrond	24,7	39,6	68,6	44,4
Aantal melkkoeien	36	62	112	70
Gebruiksmelkquotum (ton)	247,1	502,0	935,5	566,0
<i>Resultaten (euro per 100 kg melk)</i>				
Totaal opbrengsten	41,16	41,74	40,77	41,20
w.v. melk	30,84	31,54	31,47	31,42
EU-betalingen	4,35	4,22	4,19	4,22
overig	5,97	5,98	5,11	5,55
Totaal kosten	68,05	56,85	49,93	54,79
w.v. arbeid*	22,93	15,55	11,03	14,21
rente*	13,41	12,63	11,95	12,39
Netto-bedrijfsresultaat	-26,89	-15,12	-9,16	-13,60
Rentabiliteit	60	73	82	75
Arbeidsopbrengst	-3,96	0,43	1,87	0,62
Kostprijs van melk	57,26	48,14	43,20	46,81

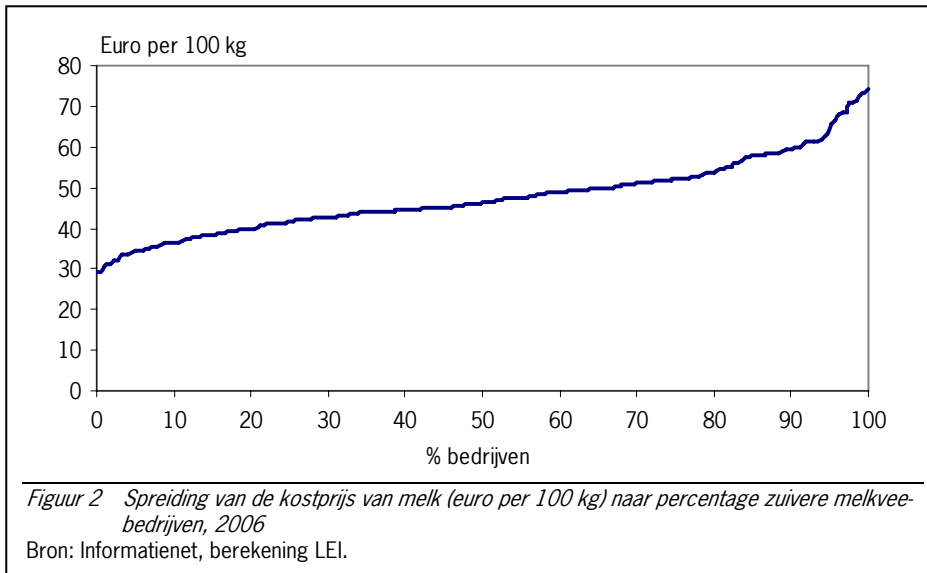
Bron: Informatienet.

a) De grenzen tussen de grootteklassen zijn gelegd bij 350.000 kg en 650.000 kg melkquotum

* Betaalde en berekende kosten rente en arbeid

Spreiding kostprijs

De spreiding van de kostprijs melk is tussen de bedrijven groot. Tussen de laagste en de hoogste kostprijs zit een verschil van 45 euro (figuur 2). Aan de onderkant van de kostprijs realiseren 10% van de bedrijven een kostprijs die lager is dan 37 euro. Aan de bovenkant ligt bij 10% van de bedrijven de kostprijs hoger dan 59 euro. De 10% bedrijven met de laagste kostprijs produceren bijna 19% van alle melk in Nederland en de 10% bedrijven met de hoogste kostprijs ongeveer 4%. Met een gemiddelde melkproductie van 236.000 kg, bestaat deze groep voornamelijk uit kleinere bedrijven. De top 10% van bedrijven met de laagste kostprijs behoren met een gemiddelde melkproductie van 958.000 kg tot de grotere bedrijven. Binnen deze groep is het verschil tussen de laagste en de hoogste kostprijs meer dan 7 euro. Dit benadrukt nog eens de grote spreiding die er tussen bedrijven bestaat.

Meer informatie:

Voor meer bedrijfseconomische kengetallen van melkveebedrijven kijk op www.lei.wur.nl/NL/statistieken/Binternet.